

กลุ่ม Microfinance – กัมพูชา

(+) (The Nation)

ธ.พ.ต่างชาตินานาชาติ ต่างแสดงความสนใจเข้าไปลงทุนในธุรกิจให้สินเชื่อรายย่อย (Micro-Finance Institutions: MFI) ในประเทศกัมพูชามากขึ้นในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ด้วยการซื้อกิจการจากผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตในการประกอบธุรกิจ จากจุดแข็งของฐานทุนที่แข็งแกร่งกว่า

สืบเนื่องจากการแข่งขันที่รุนแรงมาก และหลักเกณฑ์การทำธุรกิจที่เข้มงวดขึ้นจากธนาคารกลาง ในอุตสาหกรรมการให้สินเชื่อรายย่อยในประเทศกัมพูชา นำมาซึ่งดีล M&A จำนวนมากขึ้น พร้อมการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการถือหุ้นของกิจการ Micro-Finance ในประเทศในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา อาทิ Prassac Microfinance, Hattha Kaksekar Ltd.(HKL โดย BAY ได้เข้าซื้อกิจการทั้ง 100% ไปแล้วเมื่อปี 2559), VisionFund (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น WB Finance) ซึ่งล้วนประกาศขายกิจการให้แก่ ธ.พ.ขนาดใหญ่ในภูมิภาคเอเชีย ไปแล้ว

ล่าสุดในช่วงเดือน ส.ค.61 Samic Microfinance ได้ขายทั้งกิจการให้แก่ ธ.พ.สัญชาติเกาหลีใต้ NongHyup Bank ที่มีความพร้อมกว่าในด้านของแหล่งเงินทุนในการประกอบธุรกิจ ซึ่งจะทำให้สามารถอยู่รอดได้ในอุตสาหกรรม สืบต่อดีลมาภายหลังจากดีล M&A ข้างต้น AMK Microfinance ประกาศว่าได้ขายเงินลงทุนสัดส่วน 80% ให้แก่ Shanghai Commercial & Saving Bank (SCSB)

ทั้งนี้ ธนาคารกลางกัมพูชา (Nation Bank of Cambodia: NBC) ประกาศเพิ่มการดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำของผู้ประกอบการ Micro-Finance ในประเทศขึ้นจากเดิม 10 เท่า ในช่วงเดือน มี.ค.59 กล่าวคือ MFI ที่สามารถรับเงินฝากได้ จะต้องมียกกองทุนขั้นต่ำ 30 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากเดิมเพียง 2.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ส่วน MFI ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้รับเงินฝากได้ ต้องมียกกองทุนขั้นต่ำ 1.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นถึง 25 เท่า จากเดิมที่กำหนดไว้เพียง 6.25 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ส่งผลให้ผู้ประกอบการเดิมในประเทศได้รับผลกระทบมาก เนื่องจากแหล่งเงินทุนไม่เพียงพอ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในอุตสาหกรรม

ขณะที่มุมมองของสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจ Micro-Finance ยอมรับว่าการแห่เข้ามาลงทุนของ ธ.พ.ต่างชาตินั้น เป็นเรื่องปกติ โดยต้นกำเนิดของธุรกิจ MFI ในกัมพูชานั้น มาจากแหล่งเงินทุนของ NGO ในช่วงทศวรรษ 1990 แล้วจึงค่อยทยอยพัฒนารูปแบบการทำธุรกิจเป็นเชิงพาณิชย์ พร้อมทั้งเปลี่ยนรูปกิจการเป็นของเอกชนดำเนินการมากขึ้นในช่วงปลายทศวรรษ 2000 แม้ปัจจุบันมาถึงจุดเปลี่ยนครั้งใหญ่ ที่เห็นการเข้ามาของ ธ.พ.ต่างชาติ เพื่อซื้อกิจการของ MFI ขนาดใหญ่มากขึ้น รวมถึงหลักเกณฑ์ของทางการที่ให้ความสำคัญลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ แต่เชื่อว่า ธ.พ.ต่างชาติมีศักยภาพพร้อมในการแข่งขัน เนื่องจากมีฐานเงินทุนที่แข็งแกร่ง และมีแหล่งเงินต้นทุนต่ำกว่า พร้อมยังเชื่อมั่นว่าการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะส่งผลบวกต่ออุตสาหกรรมในระยะยาว สำหรับมุมมองที่ขัดแย้งของด้านนักวิชาการ ให้ความเห็นว่า การที่ MFI เริ่มเปลี่ยนรูปแบบการให้สินเชื่อจากเดิมที่เน้นสินเชื่อแก่ผู้ประกอบการรายเล็ก-ย่อย ไปเป็นลูกค้าขนาดกลางมากขึ้น จะสร้างความเดือนร้อนให้กับผู้บริโภคให้หันไปใช้แหล่งเงินทุนนอกระบบ (Private money lender and Loan sharks) ซึ่งคิดดอกเบี้ยสูงกว่ามาก

อุษณีย์ ลีรัตน์

เลขทะเบียนวิเคราะห์: 017928

Usanee@asiaplus.co.th